

popisan v sklepni noveli-reportaži), se sam počuti jalovega in to »jalovost« dovolj kredibilno sugerira tudi nam, češ: »Jaz pa razsipam svoje zlate moči po nekakšnih pisarnah ter pišem jalove članke v jalove časopise in knjige.«

Dvodomci so potemtakem topel in prijazen, čeprav hkrati stvaren, prav nič mehkoben »spomenik« v počastitev do-

življanja naših anonimnih »malih velikanov« v trpkem času, kakršnega nam je doživljati, in kot takšni ne le dragoceno pričevanje, temveč tudi pozornosti vredna pisateljska stvaritev – prizadeto in prizadevno poročilo o dobi in njenih »herojih«.

Viktor Konjar

SKUPINA »KONSTRUKTOR« V EQURNI

Likovna
umetnost

Ljubljanska galerija Equrna je gostila skupino »Konstruktor«. Ta se je predstavila z enim samim skupnim projektom, ki bi približno sodil v tisto »kipersko« postavitev, ki je še najbližja asamblaju. Gre za povsem nenavadno, a učinkovito artistično dejanje: celotni prostor, ki je zatemnjen, je napolnjen v vrstah sedežev in ob straneh s plastičnimi – ne iz plastike! – človeškimi liki, ki tiho žde, in so usmerjeni v modri križ, ki ima iz ozadja diskretno neonsko osvetlitev. Tudi zamolklo, kot je celoten ambient. Ekspresivno izraženi obrazi – in drže teles – so potopljene v nemo, skupno občutje; obrazi so kljub množičnosti individualizirani, v temi ali poltemi delujejo ensorsko, ne da bi ustvarjalci v zamisli in izpeljavi bili kaj dolžni Ensorju. Nekateri obrazi so kakor lobanje, pa spet drugi, ki razodevajo razpadanje, pa groteskne mimike. In prav te prevladujejo. Ob tem ogledovanju nas spremlja posebej pripravljena glasba, ki je hkrati moderna in

predvsem tvori občuteno vzporednico k ambientalno postavljenim likom in k celotni zamisli. Mladi ustvarjalci so dosegli grozljiv danse macabre v docela novi, drugačni in sodobno izraženi izpeljavi. Negibnost likov govori o iztekajočem in iztečenem vitalizmu, celota seva skupno usodo neizbežne smrti. Gledalec se izgubi med množico in je kakor ujet v ta svet minevanja in je hkrati on sam kontrapunkt s svojo živo navzočnostjo, gibanjem. Tu gledalec ne stoji ob umetnini, ampak je »potopljen« vanjo. Ta navezujoča zamisel ni naključna, funkcionalno deluje z močno sugestijo ob zaveštvu povezanosti med ambientom, napolnjenim s figurami, in obiskovalcem, ki se mora premikati na različne konce dvorane, gledalcu pa je odmerjen manjši prostor gibanja kot sedečim figuram. Memento mori izzveni tu v dosledni izpeljavi. Mladi ustvarjalci celotnega projekta so hoteli ostati anonimni. V današnjem individualiziranem času je kar nenavadno, da je skupinsko delo vidnega polja in zvoka doseglo tolikšno ubranost in prepričljivo sugestivnost.

Igor Gedrih